

Remissvar angående SOU 2021:87 Granskning av utländska direktinvesteringar

Sjöfartsverket har tagit del av rubricerad remiss och ställer sig bakom de förslag som framförs i underlaget. Förslagen bedöms ge bättre förutsättningar att hantera risker med utländska direktinvesteringar på ett tillfredsställande sätt.

Sjöfartsverket har dock ett par kommentarer rörande frågan om direktinvesteringar och infrastruktur, framför allt avseende hamnar.

I Sverige ägs hamnarna till övervägande del av kommunerna. Det finns också helt privatägda allmänna hamnar. Utöver de allmänna hamnarna finns ett stort antal industrihamnar som i första hand är knutna till industriföretag lokaliserade i anslutning till berörd industriverksamhet. Svenska hamnar kan också till följd av sin särskilda utformning och funktion vara av särskild betydelse för totalförsvaret.

Sverige har ingen särskild reglering om exempelvis ansvaret för och driften av hamnar. Sverige har inte heller regler som i övrigt styr ägandet av hamnen, exempelvis hur avkastning får användas – vilket finns i andra nordiska länder.

Utländska direktinvesteringar kopplat till hamnar och andra strategiskt viktiga kuststräckor kan påverka svenska intressen om ägaren monopoliserar aktiviteten i området, driver konkurrenshämmande aktiviteter eller på annat sätt sysslar med annan skadlig verksamhet. Hamninnehavaren får till exempel vidta åtgärder i vattnet och ta ut avgifter av fartyg som passerar genom hamnen utan att angöra hamnens anläggningar. Utländska direktinvesteringar vid kusten eller vid kanaler med havsförbindelse bör därför prövas hänsyn till säkerhet och allmän ordning.

Hamnens infrastruktur är en del av transport- och försörjningskedjan. Det är av stor vikt att hela kedjan beaktas vid prövningar av investeringar samt när strategiskt skyddsvärd teknologi ska listas. I dag finns ingen ensam ägare av transportkedjan eller ens av den verksamhet som bedrivs i en hamn.

Datum
2022-02-17

Vår beteckning
21-05029

En annan aspekt som inte beaktas fullt ut i utredningen är att förutsättningarna för viss infrastruktur kan vara svår att förutse i förväg. Viktiga noder i transportkedjan påverkas av varuflödet och förändras över tid. Här är det viktigt att granskningsmyndigheten, ISP, inhämtar sakkunskap från berörda myndigheter. Det finns dock ett behov av att tydliggöra i vilka frågor som ISP ska samråda med Sjöfartsverket och vilka frågor som ska gå via Trafikverket.

Ärendet har beslutats av generaldirektören Katarina Norén. I handläggningen har deltagit säkerhetschefen Cay Pettersson, beredskapssamordnaren Tobias Fälth och strategen Anders Westerlund, den sistnämnda föredragande.

Katarina Norén
Generaldirektör